

26.10.2018

לכולם שלום,

פרים בלוח הפרים: איסר ביצע עד כה כ- 136,000 הזרעות. בהתחשב שהפר פורסם, בפעם הראשונה בלוחות הפרים, במאי 2015, הרי ניתן לומר שהוא ביצע כ-38,000 הזרעות שנתיות, בפרות ובעגלות. כמות שנתית, כזו גדולה לפר, מעלה שאלות רבות.

התשובה היחידה לכך היא ה- "Timing" שבו הופיע איסר - אחר גל גדול של הזרעות מקוו הדם של ג'סטיס ובניו. איסר הינו קוו דם אחר, חמ"מ גבוה ששמר על מיקומו בצמרת הלוחות, במשך שלוש השנים האחרונות. תכונותיו הבולטות, מעבר לחמ"מ הגבוה הם: חלבון (ק"ג ואחוז), הישרדות והתמדה גבוהים, ומעל הכל, שיפוט מדדי עטין ורגלים מעולים. רק גודל בנותיו מאפילים על ערכים אלו. בנוסף, הוא מותאם לעגלות. אחוזי השימוש שלו בהמלצות "שיאון" היו תמיד גבוהים, אולם הרפתנים העלו אחוז זה, לגבהים גבוהים יותר. התוצאה – שימוש רב מאוד של הפר ברפת הישראלית. כיום אנו מתחילים להפעיל את בניו, אשר ימשיכו את קוו הדם שלו.

גם ללימון יש רק את המיץ שהוא יכול לספק... איסר פשוט "נסחט" עד לנקודה שלקחת הזרמה הופסקה. הוא בשלב מנוחה מאולצת. יתכן שבעתיד, הוא יחזור למידה נמוכה של קפיצות וזרמה. כיוון שכך, הזרמה במכלי הבנקים ובמכלי המזריע הסתיימה ואנו מוציאים אותו ממצבת השידוכים הקיימים ב"נטע".

להלן השידוך הקודם: 7% שימוש בעגלות ו-3% שימוש בפרות. שידוך זה מוחלף בפרים אחרים הנמצאים בלוח לפי הטבלה הבאה:

טבלה 1: יציאת איסר מאחוזי השימוש, והפרים המחליפים אותו

פרות		עגלות		שם פר	מס' פר
% שימוש נוכחי	% שימוש קודם	% שימוש נוכחי	% שימוש קודם		
0	3	0	7	איסר	7733
		15	14	ראלב	7633
		14	13	גריטה	7850
		13	12	גרנטי	7852
		13	12	סיטבון	7631
		13	10	קבריוולט	5699
8	7			שושן	7933
6	5			מיסוי	7814
4	3			גרדן	7851

דנקול – 7889: ייצר זרמה לרפת הישראלית ובמקביל גם לצרכי הייצוא. כך אנו מבצעים, במידה והפר יכול להתמודד עם הדרישות בשתי המקומות. לאחרונה, בשל המבנה הגופני שלו, הוא מגלה קשיים באיסוף הזרמה. גם הוא עבר למנוחה מאולצת. מכאן, שכל הזרמות שנאספו לייצוא, הועברו לשימוש בישראל. לא נשאר עוד מנות רבות והוא מחולק באתרים בצורה מוגבלת. הפר עדיין בחיים ונמצא במעקב.

בהמלצת שיאון הוא עומד על 5%, לשימוש בפרות בלבד. בשל כמותו המוגבלת, אנו מבצעים שינוי בהמלצת שיאון: הגבלת שימוש רק עד הזרעה 2 בפרות. אנו נשקול את פירסומו העתידי בלוח הפרים הבא, המתפרסם עוד כ-6 שבועות (המבחן נערך בנובמבר והלוח יתפרסם בדצמבר).

שימוש בפרים: רבות דובר ומדובר על התהליך שעובר המשק הישראלי בשימוש הפרים הג'נומים והפרים הנבחרים. ניתן להבחין בברור, על שימוש שונה של פרי הג'נומיק בישראל, לעומת השימוש שלהם באירופה או בארצות צפון אמריקה. ההישנות הנמוכה של פרי הג'נומיק בישראל לערכי החמ"מ, 48-56%, משפיעה על השימוש הנמוך בהם, לעומת שימוש בפרים נבחרים המגיעים להישנויות של 80% ומעלה. אנו עוקבים אחר השימוש, ומעת לעת מפרסמים זאת ברבים.

הרפת הישראלית מחליטה נכון, כשהיא משתמשת בנבחרים באחוז גבוה לעומת הג'נומיקים. על לנו להקל ראש באיכותם של הפרים הג'נומיקים הצעירים, אולם השימוש בהם חייב להיות בצורה מושכלת וזהירה. אותה המלצה וביתר שאת, רצויה בשימוש של פרי ג'נומיק המגיעים מחו"ל.

טבלה 2 מתארת את השימוש בתקופה הקצרה של לוח הפרים האחרון, שהחל ב-15 לאוגוסט, 2018. בתקופה זו, כמות ההזרעות בעגלות יורדת, ועיקר ההזרעות הן בפרות.

טבלה 2: אחוזי השימוש של הפרים, לפי הסטטוס שלהם, בין התאריכים 15.8 – 25.10

סה"כ	בשר	יבוא חלב	נבחן	ג'נומיק-צעיר	כמות הזרעות
82,898	2,662	1,027	54,910	24,299	
	3.2	1.2	66.2	29.3	%

ג'נומיק צעיר הם כלל ההזרעות של פרי הג'נומיק המתפרסמים בלוחות הפרים ופרי הג'נומיק שאינם נמצאים בלוחות הפרים (ישראלים בלבד). הפרים הנבחרים הם כלל הנבחרים בלוח הפרים + נבחרים נוספים שמשקים בוחרים להזריע. יבוא החלב הם כלל הזרמות של גזעי החלב המגיעים מחו"ל (הולשטיין, ג'רסי, שוויצרי חום, מונטביליארד, NRF).

במידה ונפרט את מספר ההזרעות ואחוז השימוש של פרי הג'נומיק בלוח הפרים הנוכחי נראה את הפיזור הבא:

טבלה 3: הזרעות פרי ג'נומיק-צעיר בלוח פרים אוגוסט 2018

סטטוס	מס' פר	שם פר	חמ"מ	סה"כ הזרעות	עגלות		פרות	
					הזרעות	% שימוש	הזרעות	% שימוש
ג'נומיק-צעיר	9194	באגי	936	2,359	70	0.5	2,289	3.7
ג'נומיק-צעיר	9210	אסמון	837	2,082	55	0.4	2,027	3.3
ג'נומיק-צעיר	9222	סגאן	759	1,908	833	6.5	1,075	1.7
ג'נומיק-צעיר	9240	דרילר	875	1,721	31	0.2	1,690	2.7
ג'נומיק-צעיר	9227	בופה	862	1,541	7	0.1	1,534	2.5
ג'נומיק-צעיר	9205	פסיטו	853	1,525	13	0.1	1,512	2.5
ג'נומיק-צעיר	9217	גריז	744	1,468	40	0.3	1,428	2.3
ג'נומיק-צעיר (מומלץ פוריות)	9132	סיירוס	657	1,451	644	5.0	807	1.3
ג'נומיק-צעיר	9224	פירקלו	859	1,268	418	3.2	850	1.4
ג'נומיק-צעיר	9200	מיגלי	678	1,203	2		1,201	1.9
ג'נומיק-צעיר	9219	מינאר	752	1,193	6		1,187	1.9
ג'נומיק-צעיר	9184	סימפר	638	1,110	16	0.1	1,094	1.8
ג'נומיק-צעיר	9225	פוג'י	838	1,031	258	2.0	773	1.3
		סה"כ		19,860	2,393	18.4	17,467	28.3

בניתוח הטבלה ניתן להשיג מספר מסקנות:

- ❖ פיזור יפה של הפרים בין ההזרעות לעגלות ולפרות
- ❖ החמ"מ עדיין משפיע, אם כי במרכז הטבלה, אין משמעות לחמ"מ. בשוליים (באג' לעומת סימפר), הבדל גדול בשימוש.
- ❖ שימוש בפרות – למעט באג', כולם עדיין בשימוש נמוך לעומת ההמלצה.
- ❖ סיירוס – שימוש רב כפר פורה, בעגלות. כיוון שהתקופה היא להזרעות חוזרות של העגלות, ניתן להבין את השימוש. יש לבין, שהשימוש בזרמה הזו יכול לעזור בהזרעות חוזרות (במספרים הגבוהים), אולם הוא לא הפתרון הבלעדי לפוריות. השימוש נראה בהטיה גבוהה מידי לפתרון הפוריות.
- ❖ באג' ואסמון מגיעים למספרים שרצוי להחליפם. בספק רב עם יתבצע בלוח הנוכחי. אנו עדיין לא ערוכים מערכתית, להחלפת פר צעיר, באמצע השימוש שלו, בלוח הפרים

אישור עגלים – השבוע התקיימה ישיבה של אישור/פסילה לעגלים שנולדים ונרכשים על ידי שיאון. לאחר קבלת תוצאות הג'נומיק, אושרו 14 עגלים ונפסלו 18. סה"כ היו ברשימה 32 עגלים ילידים עד חודש אוגוסט. עגלים אלו מתווספים ל-21 עגלים שכבר אושרו השנה. המטרה להגיע לכ-45 עגלים בשנה, כך שיופעלו כ-40 בהזרעה. זו המדיניות של ועדת טיפוח. עגלים אלו מגיעים מאוכלוסייה גדולה שכולה מקבלת את ערכי הג'נומיק. "התמונה" המתקבלת בהחלטה זו או אחרת של הוועדה, היא חלקית בלבד. בזמן הדיונים אנו רואים כל הזמן, את כמות העגלים הקיימים לבית אב, ומאשרים/פוסלים בהתאם למדיניות ועדת הטיפוח.

לדוגמא: בוועדה עלתה גם הצעה של בן לאיסר, ברמה של 826 חמ"מ. לכאורה הצעה גבוהה. אולם בהתבוננות על כלל העגלים של איסר, נראו טובים ממנו, ועוד כמות הריונות ברמה גבוהה מאוד, ומכאן שנפסל. רמת הדיונים בוועדה, מקצועית מאוד והנתונים העומדים בפני חברי הוועדה, הם רבים ועוזרים להחלטות.

טבלה 4: אישור 14 עגלים, מ-32 הצעות בוועדת מעניינים מומלצים, מס' 80

שם משק	ת.לידה	אזן	אב העגל	אב האם	מס' אם	חמ"מ	חלב	שומן %	חלבון %	סת"ס	השרדות	פ. בנות	התמדה
דנרון	23/07/2018	376100001300189	אייסון	שושן	5181	684	202	0.12	0.07	-0.32	129	0.3	0.7
רפת רומח	27/01/2018	376100000948582	ארמני	ג'קי	5883	694	485	0.05	0.03	-0.05	87	1.5	-1.7
חרג גיורא	13/05/2018	376100000828172	גרדן	הודל	1251	719	372	0.15	0.09	-0.03	84	-2.6	-0.8
שותפות רן	18/08/2018	376100001137045	דיג'מון	איפון	11519	805	588	0.00	0.03	-0.20	113	0.9	0.0
רפת הנגב	09/03/2018	376100000517122	דימסאם	מפרק	1338	643	192	0.26	0.04	-0.17	63	-0.4	1.3
רפת גן	07/08/2018	376100001286396	דנקול	פטריק	2369	1044	859	0.12	0.02	-0.04	87	-0.6	-1.8
רפת המפלים	10/08/2018	376100001185531	האנגטיים	ג'ייג'יי	6397	625	455	0.10	0.03	0.21	83	0.3	-0.4
עין החורש	06/07/2018	376100000921001	מגמן	סיטבון	3756	600	333	0.10	0.04	-0.07	101	0.2	-0.6
נחל עוז	04/02/2018	376100000672893	מומ	בפון	6571	732	351	0.20	0.03	-0.09	65	0.9	0.1
יבנה	01/02/2018	376100000758064	מיסוי	איפון	4640	764	470	0.14	0.01	-0.15	111	1.0	-1.5
משמר קמה	06/05/2018	376100000701981	סגריר	מפרק	3348	922	516	0.12	0.05	-0.22	92	1.9	-0.3
סעד	17/06/2018	376100001391204	סמנוק	ארמני	6565	854	626	0.10	-0.01	-0.16	149	1.2	-1.4
שות רפת שביל הח	18/07/2018	376100001450448	סרג'י	ראלב	9051	764	570	0.03	0.01	-0.23	121	0.4	0.9
בדיחי זהר רונית	20/07/2018	376000002926851	חסריו	מקרו	540	822	496	0.10	0.04	-0.19	109	0.2	0.6
						762	465	0.11	0.03	-0.12	100	0.4	-0.3

מוצע

נתוני העגלים בהמלטות והשיפוט הגופני נמצאים בטבלה המקורית, אולם בשל רוחב הטבלה, פורסמו בסקירה רק תכונות האינדקס.

בברכת שבת טובה

היורה אחרינו וריח האדמה והאויר השתנו

שבוע טוב,

יואל